

Sosialidemokratia

Sosialidemokraatit rakentavat oikeudenmukaista yhteiskuntaa ja maailmaa. Perusarvomme ovat vapaus, tasa-arvo ja solidaarisuus.

Demokratia ja yhteisvastuu ovat olennaista hyvässä yhteiskunnassa. Jokainen voi toimia kykyjensä ja jaksamisensa mukaan ihmisten ja ympäristön hyvinvoinnin puolesta. Sosialidemokraattinen puolue kokoaa yhteen niitä, jotka haluavat toteuttaa sosialidemokratian aatteellisia tavoitteita. Tavoittelemme yhteistyön ja rauhan maailmaa sekä puhdasta ja turmeltumatonta ympäristöä.

Vapauden tulee voittaa alistaminen, humanisuuden suvaitsemattomuus ja oikeudenmukaisuuden itsekkyyys.

Sosialidemokraattinen liike on arvoihin pohjautuva kansanliike, joka on perinteisessä oikeisto-vasemmisto -jaottelussa luettu maltilliseen vasemmistoon tai nk. keskustavasemmistoon kuuluvaksi. Sosialidemokratian juuret ovat valistusajattelussa, Ranskan vallankumouksen arvoissa sekä kristillisessä etiikassa, mutta nykyisenkaltaiseksi liikkeeksi se alkoi kehittyä 1800-luvun lopulla osana laajempaa työväenliikettä. Työväenliike syntyi teollisen yhteiskunnan kehittymisen myötä vaatimaan laajalle yhteiskunnalliselle enemmistölle tasa-arvoista asemaa sekä heiltä puuttuneita poliittisia ja sosiaalisia oikeuksia.

Työväenliikkeen poliittiset suuntaukset alkoivat erota 1900-luvun alkupuolella jolloin tapahtui jakaantuminen reformistisiin, ts. demokraattista muutosta ja vähittäisiä parannuksia ajaneisiin sosialidemokraatteihin sekä aseellista vallankumousta ja koko talousjärjestelmän kumoamista vaatineisiin kommunisteihin. Sosialidemokraattiset puolueet hylkäsivät äärivasemmiston näkemykset vallankumouksesta ja pyrkivät saavuttamaan valtaa ja yhteiskunnallista edistystä nimenomaan demokraattisin keinoin.

1900-luvun kuluessa sosialidemokratia kehittyi merkittäväksi poliittiseksi voimaksi joka muodosti eräänlaisen ”kolmannen tien” neuvostomallisen sosialismin/kommunismin sekä kapitalistisen järjestelmän välissä. Tälle yhteiskuntamallille tyypillistä oli markkinatalous, laajan julkisen vastuun hyvinvointivaltio ja sen kautta demokraattisten ja sosiaalisten oikeuksien laajentaminen koko kansaan. Kapitalistista järjestelmää muutettiin sosiaalisesti oikeudenmukaisemmaksi julkisen sääntelyn sekä markkinaepäonnistumisten korjaamisen kautta.

Tänä päivänä suurimmat haasteet koskevat talouden ja globalisaation demokratisointia sekä oikeudenmukaisen yhteiskunnan rakentamista globalisaation ja ilmastonmuutoksen aikana.

Sosialidemokraatit ovat merkittävä poliittinen voima lähes kaikissa Euroopan, ja myös monissa Euroopan ulkopuolisissa maissa.

Sosialidemokratian perusarvoja ovat vapaus, tasa-arvo ja solidaarisuus. Vapaus tarkoittaa jokaisen ihmisen oikeutta elää omaa elämäänsä ja tehdä omia valintojaan. Se tarkoittaa myös vapautta pelosta, turvattomuudesta ja puutteesta. Ilman tämänkaltaisia sosiaalisia oikeuksia vapaus jäisi kuolleeksi kirjaimeksi vailla merkitystä. Sosialidemokraatit vaativat vapauden tosiasiallista toteutumista. Yksilönvapauden toteuttamiseen tarvitaan yhteiskuntaa, yhteisiä rakenteita.

Aito vapaus edellyttää tasa-arvoa. Epätasa-arvoisessa yhteiskunnassa vapaus koskee vain voimakkaita. Jokaisella ihmisellä on yhtäläinen ihmisarvo jonka vuoksi jokaisella tulee olla yhtäläiset mahdollisuudet oman elämänsä rakentamiseen sekä vaikuttamiseen yhteiskunnassa. Erilaisuus on rikkaus, mutta eriarvoisuus vääryyttä. Köyhyys, kohtuuttomat tuloerot ja syrjintä ovat esimerkkejä tasa-arvon uhista jotka on poistettava.

Kolmas keskeinen arvo, solidaarisuus, on ennen muuta yhteisvastuuta ja yhteisöllisyyttä. Olemme riippuvaisia toinen toisistamme ja yhdessä enemmän kuin osiemme summa. Solidaarisuuteen liittyy myös vastuu kanssaihmisistä ja ympäristöstä, on toimittava siten, että kanssaihmisillä –ja myös tulevilla sukupolvilla- on mahdollisuus hyvään ja ihmisarvoiseen elämään. Solidaarisuus hylkää egoismin ja itsekkyyden, mutta kunnioittaa jokaisen yksilöllisyyttä.

Sosialidemokratian arvoja pyritään toteuttamaan ennen muuta demokratian, hyvinvointiyhteiskunnan ja yhteistyön kautta. Yhteiskunnan on taattava jokaiselle jäsenelleen reilut mahdollisuudet oman elämänsä rakentamisessa. Koulutus, hoiva, sosiaaliturva ja terveydenhuolto muutamina esimerkkeinä ovat perusoikeuksia joiden saamisen tulee riippua tarpeesta, ei maksukyvyistä tai asemasta yhteiskunnassa. Ihmisen toiminnan tulee olla sopusoinnussa luonnon kantokyvyn kanssa. Kannatamme työntekijöiden sananvaltaa työhönsä liittyvissä kysymyksissä sekä sopimisen kulttuuria. Demokratian, ihmisten oman tahdon ja vallan on aina kuljettava markkinoiden yläpuolella, niin Suomessa, Euroopassa kuin globaalisti.